

Çaýyr

Category: Goşgular, Kitapcy
написано kitapcy | 23 январь, 2025
Çaýyr ÇAÝYR

Gadymdan rowaýat bar eken şeýle:
Çaýyr şaýyn tutup çykypdyr şeýle.

Ugrapdyr Garagum çölüne sary.
Ýok eken ýanynda oň howandary.

Maksady basymrak baryp ýetmekdi.
Ak çägäň üstünde mekan tutmakdy.

Köp düzlerden, köp gyrlardan ötüpdür,
Şol barşyna ýorunjalyga ýetipdir.

Mawy güli görküne görk goşýardy,
Kebelekler uçup gaýmalaşýardy.

Çaýyr muny görüp sowulyp birden,
– Salam – diýip, baran oslagsyz ýerden.

– Men çöle barýaryn dostum ýorunja,
Myhman bolman geçdim mäşe, бүрүнje.

Bir gijejik meni myhman alsana,
Hezil gürrüňlerme gulak salsana.

Ýorunja diýenmiş: – Ýer ýok pelimde,
Gyslyşykda dökülşip dur gülüm-de.

Barsaň, kabul eder ilerki baýyr,
Men myhman almaryn, gidiber çaýyr –

Çaýyr şonda gidibermän durupdyr,
Halymsyran bolup boýun burupdyr.

– Bolmasa, çiliňde ýatyr bir gije,

Ukymy alyp men giremsoň güýje.

Daň atan badyna turup gideýin,
Hormat goýup, sag bol berip gideýin.

Rehmi iýnyp, ýorunja baş yrapdyr,
– Çilde ýataý – diýip, çaýra garapdyr.

Çaýyr onsoň ýazjak bolup bilini,
Ýassanypdyr ýorunjanyň çilini.

Şol gije kyrk ýere kökün urupdyr,
Peliň içine-de golun geripdir.

Köne çaýyr ýaly çili tutupdyr,
Ertir gün dogsa-da sarsman ýatypdyr.

Ýorunja: – Nä ýatdyň beýle – diýenmiş,
– Basymrak garaňy saýla – diýenmiş.

Çaýyr hem diýenmiş: – Berme hökümi,
Men eýýäm ýüz ýere urdum kökümi.

Kyrk ýyl bäri ýaşaýaryn şu taýda,
Seň hakyň ýok gaýtam şu jelegaýda.

Gowsy, özüň gaç-da gidký atyzdan,
Köküm her gün artar gider otuzdan –

Diýip, çaýyr her gün bir gez ösüpdür,
Ýorunjany gabap, barha gysypdyr.

* * *

Durmuşda-da şeýle adam tapylýar,
Pilin alyp ara çile topulýar.

Mellek çilin aňryk süsüp başlaýar,
Şeýdip goňşusyny gysyp başlaýar.

Çary GURBANGYLYJOW. Goşgular